

Dato:

03.10.2012

Plan- og byggeprogram 2013

Innledning

Plan- og byggeprogram for 2013 viser forslag til fordeling av midler på plan- og byggeprosjekter i 2013. Forslaget er i samsvar med forutsetningene i handlingsprogrammet, og i samsvar med bompengesøknad for forlengelse av Bergensprogrammet.

Grunnlaget for plan-, bygge- og handlingsprogram kommer fra undergruppene i Bergensprogrammet, samt politiske føringer i Bergen og Hordaland fylkeskommune. I tillegg kommer sentrale føringer på støytiltak etter *Forurensingsloven*. Det som er ført opp under riksveger, er bare ment som informasjon.

Plan – og byggeprogrammet er i all hovedsak i samsvar med handlingsplaner for det enkelte programområde.

Alle kroneverdier i dokumentet er i løpende kroner.

Byggeprogram 2013	3
Hovedoversikt	3
Miljøtiltak	5
Gang- og sykkeltiltak	6
Trafikksikkerhetstiltak	8
Kollektivtiltak	11
Store prosjekter	13
Planprogram 2013	14

Byggeprogram 2013

Plan- og byggeprogrammet er et styringsdokument for administrativt og politisk nivå.

Byggeprogrammet viser hva som skal bygges i 2013 og fordeling av midler innen det enkelte programområdet. Byggeprogrammet er behandlet av styringsgruppen og er fordelt på:

- Programområder
 - Miljøtiltak,
 - Gang- og sykkeltiltak,
 - Trafikksikkerhetstiltak,
 - Kollektivtiltak
 - Planlegging
- Store fylkesvegprosjekt, strekningsvise tiltak

Kommunale veger som finansieres gjennom det kommunale bidrag i Bergensprogrammet, er ikke med i byggeprogrammet. Dette omfatter ca. 9 mill.kr til trafikksikringstiltak og ca. 1 mill.kr. til gang- og sykkeltiltak.

Hovedoversikt

Alle tall 1000 kr	Bevilgning	Bom-penger/	Fondsmidler	Belønningsmidler	Til disp. i 2013
Miljøprosjekter	7 300		9 700		17 000
Gang- og sykkelprosjekter	80 000			(30 000)	80 000
Trafikksikringsprosjekter	40 000				40 000
Kollektivprosjekter	49 700		4 300	(30 000)	54 000
Planlegging	33 000				33 000
SUM Sekkeposter	210 000		14 000		224 000
Bybanen I		33 000			33 000
Bybanen II	30 000	270 000			300 000
Bybanen III		520 000		80 000	600 000
Ringveg vest I		2 200			2 200
Ringveg vest II	30 000	340 000			370 000
SUM Fylkesveger	270 000	1 165 200	14 000	80 000	1 529 200

* I 2013 er belønningsmidler på 60 mill.kr. inkludert i ramma for sekkeposter på 210 mill.kr.

Fra 2013 har kommunesektoren fått krav om å legge om budsjetteringen av investeringstiltak i forhold til tidligere praksis. Nå skal behovet for 2013 føres opp i budsjettet. Det vil si behovet for midler som går med til å gjennomføre de aktuelle investeringstiltak i det enkelte budsjettår. Den tidligere ordningen med overføring av mer- eller mindreforbruket i forhold til budsjettet for året før, gjelder ikke lenger. Tidligere års plan- og byggeprogram inneholdt en kolonne for overførte midler. Denne er nå tatt ut av tabellenesom følge av den nye ordningen. Budsjettet er basert på prognoser for hva som er forbrukt ved årsslutt i 2012. Dette er ikke endelige fastsatte tall og det kan følgelig være behov for budsjettjusteringer i løpet av 2013.

Om fondsmidler:

Fra Bergensprogrammets plan og byggeprogram for 2010, bystyresak 183/10, ligger følgende føringer for bruken av de to «fondsmidlene»:

Fra perioden med "tjenlig vegnett" fra 1986 til 2000, og fra innkrevningen i 2001, utgjør en rest kalt fondsmidler på om lag 14 millioner kroner. Disse fordeles med 9,7 millioner på fondet fra før 2000 (bompengefondet), og 4,3 millioner på 2001-fondet. Bompengefondet skal brukes på sentrumstiltak, mens 2001-fondet hovedsakelig skulle benyttes til kollektivtiltak.

Ut fra dette anbefaler byrådet at gjenstående midler av bompengefondet (9,7 mill.kr.) brukes til å ruste opp Kong Oscars gate i 2012, etter at Strandkaien er ferdig opprustet. Midler til prosjektet over de ordinære rammer som med det frigis, skal som fagetaten anbefaler, gå til annen miljøopprustning i sentrum i 2012. Aktuelt tiltak utredes med midler til sentrumstiltak i planprogrammet for 2011, før de beskrives i byggeprogram for 2012. Midlene som gjenstår over 2001-inntektene (4,3 mill.kr.) foreslår byrådet at en anvender på denne måten:

- 2,3 mill.kr til styrking av tiltakene som planlegges for universell utforming og bedre terminalfunksjon i Olav Kyrres gate og Christies gate, dvs. som en styrking av rammen til posten *sentrumsterminalen* i byggeprogrammet.
- 2 mill.kr til prosjektering og tiltak for universell utforming av holdeplasser for kollektivtrafikken.

Denne fordelingen ble tiltrådt av bystyret.

Miljøtiltak

Alle tall i 1000 kr.

Prosjekt	Bevilgning	Fonds- midler	Belønning	Til disp. 2013	Rest- behov etter 2013	Antatt total- kostnad **
Støytiltak	6 000			6 000		
Kong Oscarsgate – forberedende arbeider		9 700		9 700		
Krysstiltak Mic.Krohnsgate	1 000			1 000	1000	2 000
C.Sundtsgate – prosjektering	300			300		
SUM miljøprosjekter	7 300	10 000		17 000		
Økonomisk ramme 2013	7 300					

** Antatte totalkostnader er ført opp, men er noe usikre der det ikke er gjennomført anbud. Prosjekter med gjennomført anbud er merket med stjerne.

Støytiltak

Gjennomføring av støytiltak etter forurensingsloven er en pålagt oppgave. I 2013 er det ført opp en løyving på 6 mill. kr. til gjennomføring av nødvendige tiltak i henhold til forurensingsloven.

Kong Oscarsgate

Kong Oscarsgate er ført opp med 10 mill.kr. i fondsmidler i 2013. Dette er i tråd med tidligere politiske vedtak. Tiltaket innebærer en videreføring av pågående prosjektering for estetisk og funksjonell opprusting av strekningen mellom Strømgaten og Vetrilidsallmenningen. Det er tenkt å dele prosjektet opp i flere etapper, og omfang og kostnader er ennå ikke avklart. Løyvingen i 2013 skal finansiere forberedende arbeider som kostnader til logging av grunnvannsnivå i miljøbrønner og kartlegging av setninger etc. Dette må utføres før arbeider i grunnen kan starte, etter krav fra riksantikvaren. Eventuelle endringer i grunnvannstanden som følge av prosjektet, kan medføre setningsskader på bebyggelsen og oksidering/ omdanning av kulturlagene i grunnen.

Ved fremtidig oppstart av prosjektet vil det kunne gjennomføres koordinert utbygging av infrastruktur med etablering av nytt ledningsnett. Oppstart av prosjektet vil medføre betydelige bindinger i neste handlingsprogramperiode 2014-2017.

Krysstiltak i Michael Krohns gate

Bergensprogrammet yter tilskudd til ombygging av krysset mellom Michael Krohns gate og Lotheveien. Tiltaket er hjemlet i reguleringsplan for utbygging langs Damsgårdsveien som en rekkefølgebestemmelse knyttet til planen. Prosjektet er finansiert med 1 mill. kr. i 2013. Det føres videre opp et restbehov på 1 mill.kr. til gjenstående arbeider i 2014.

C. Sundtsgate

Tiltaket er et viktig miljøprosjekt mellom Holbergsallmenningen og Tollbodsallmenningen. Prosjektet utløses av behov for ny infrastruktur på ledningsnettet i grunnen. Gjennomføring av infrastrukturtiltak ved BKK Varme, BIR m.fl. gjør at vegdekket må tas opp. Det vil i den sammenheng være formålstjenelig å gjennomføre miljøopprustingen samtidig. Prosjektering pågår. Avklaring av fremtidig tverrsnitt i gaten må avklares før Graveklubben skal i gang med sine arbeider. Prosjektet omfatter nytt gateprofil med bedre løsninger for gange, sykkel og kollektivtrafikken.. Det er behov for 0,3 mill.kr. til prosjektering i 2013.

Det er ikke midler til realisering av prosjektet i inneværende handlingsprogramperiode (2010-2013). Eventuell realisering av prosjektet før 2014 vil måtte skje gjennom forskuttering av midler fra eksterne aktører. En slik løsning vil gi betydelige bindinger inn i neste handlingsprogramperiode 2014-2017.

Gang- og sykkeltiltak

Alle tall i 1000 kr

Prosjekt	Bevilgning	Fonds- midler	Belønning	Til disp. 2013	Rest- behov etter 2013	Antatt total- kostnad **
Sykkelfelt Lars Hillesgate	14 600			14 600	8 400	23 000
Totlandsvegen	24 700			24 700	23 500	63 500*
Birkelundsbakken, nedre del	18 000			18 000	0	28 000*
Kringsjåvegen	8 300			8 300	3 700	12 000*
Opprusting fortau Sollien m.m.	10 000			10 000	5 000	15 000*
Sykkeltellere for sentrum	1 000			1 000		1 000
Sykkelparkering i sentrum	1 200			1 200		1 200
Gang- og sykkelbro Nygårdstangen - Prosjektering	2 000			2 000		
Skilting/ oppmerking i sentrale strøk	200			200		
SUM G/S-prosjekter	80 000		(30 000)	80 000		
Økonomisk ramme 2013	80 000					

** Antatte totalkostnader er ført opp, men er noe usikre der det ikke er gjennomført anbud. Prosjekter med gjennomført anbud er merket med stjerne.

Sykkel Lars Hillesgate

Dette prosjektet ble behandlet av byrådet i sak 1290/12. Tiltaket er en del av hovedrutenettet for sykkel mot sør, og innebærer videreføring av sykkelfeltene i Lars Hillesgate, fra Agnes Mowinkelsgate til Rasmus Meyers samlinger. Tiltaket innebærer at innkjøring i Lyder Sagensgate stenges. Det blir etablert nytt lysregulert kryssingspunkt ved Grieghallen, for syklistene.

Prosjektet hadde fysisk oppstart høsten 2012 og er estimert ferdigstilt sommeren 2013. Prosjektet måtte tilpasses andre byggeprosjekt som Ørnen, Åsegården og bossug i regi av BIR og kom senere i gang enn først forutsett. Anbud kom inn ved månedsskiftet september/ oktober, etter ferdigstilling av plan- og byggeprogram for 2013, og antatt totalkostnad er fortsatt usikker og er derfor ikke ført opp i tabellen.

Totlandsvegen

Tiltaket er videreføring av pågående arbeid med ny gang- og sykkelveg samt opprusting mellom Ulsmåg skole og kryss ved Bjøllebotn. Prosjektet er blitt dyrere enn signalisert i plan- og byggeprogram for 2012, grunnet nødvendige endringer i reguleringsplan. Som eksempel kan nevnes behov for tilrettelegging for naturlig filtrering av overvann mot tilstøtende våtmarksområde. Totalkostnad for prosjektet er anslått til 95 mill.kr., hvorav 63,5 mill.kr. er tillagt programområde gang- og sykkel og resten er lagt til programområdet trafiksikkerhet.

Birkelundsbakken, nedre del

Tiltaket startet i 2012 og innebærer etablering av gang- og sykkelveg i nedre del av Birkelundsbakken, mellom parkeringsplass for Fantoft Stavkirke og krysset med Sandbrekkevegen. Dette vil gi et sammenhengende tilbud for gående og syklende i Birkelundsbakken. Prosjektet ferdigstilles sommeren 2013. Antatt totalkostnad er på 28 mill.kr.

Kringsjåvegen

Prosjektet innebærer en funksjonell og estetisk opprusting av strekningen fra kryss ved Nygårdsvikveien til Lyderhornsvegen. Tiltaket innebærer at strekningen blir mer trafiksikker og får tilrettelegging for gående og syklende. Det foreligger enda ikke anbud på prosjektet og antatt totalkostnad er derfor ikke ført opp i tabellen.

Opprusting av fortau Sollien og Landåslien.

Gjennomføring av tiltaket henger sammen med krav stilt ifm. nedklassifisering av vegen til kommunal veg. Tiltaket omfatter etablering og tilpassing av nye fortauskanter og nedfresing av kjørebane i Sollien, Landåslien, Landåsveien. Antatt total kostnad for tiltaket er på 15 mill.kr. og det er et behov for 10 mill.kr. i 2013. Antatt restbehov etter 2013 er på 5 mill. kr.

Sykkeltellere for sentrum

Det settes av kr. 1 mill. til oppføring av tellesøyler for å kunne telle syklende i retning sentrum. Søykene kan gi informasjon om antall syklende i løpet av dagen (og «ditt nummer») og om antall syklende hittil i år. Sykkeltellerne er tenkt oppført ved Gamle Nygårdsbro og i Åsaneveien for å fange opp tall fra sør og fra nord.

Sykkelparkering i sentrum

Tiltaket er oppføring av trygg, sikker sykkelparkering under tak, i sentrum. Tiltaket er tenkt å ha god estetisk karakter. Tiltaket er tenkt lokalisert ved Nøstekaiaen og vil bli et tilbud for overgangstrafikk fra hurtigbåt mellom Askøy og Bergen, men og et godt lokalt tilbud for området. Det er ført opp 1,2 mill.kr. til dette tiltaket i 2013. Det kan og være aktuelt med andre lokaliseringer om kostnadene tillater det.

Gang og sykkelbro Nygårdstangen -Prosjektering

Det er ført opp 2 mill.kr til prosjektering av ny gang og sykkelbro på Nygårdstangen. Denne er inkludert i reguleringsplan for Nygårdstangen. Dagens bro er svært smal, av midlertidig karakter og gir et dårlig tilbud til gående og syklende. Ny videregående skole og nytt badeanlegg åpner om få år og det er behov for at tilbudet er på plass innen dette tidspunktet.

Skilting og oppmerking i sentrale strøk

Tiltaket er tydeliggjøring av systemskifter for sykkel i sentrale strøk. Dette gjennomføres med bedre og tydeligere oppmerking og skilting, blant annet i Sandviken ved Reperbanen, Gamle Nygårdsbro og Carl Konowgate. Det settes av 0,2 mill.kr. til dette i 2013.

Trafikksikkerhetstiltak

Alle tall i 1000 kr

Prosjekt	Bevilgning	Fonds- midler	Belønning	Til disp. 2013	Rest- behov etter 2013	Antatt total- kostnad **
Trafikksikkerhets- inspeksjon						
Delstrekninger	6 000			6 000		
Fotgjengersikring						
Fv 172 Grimseidvegen/ Skagevegen	2 200			2 200		5 000
Krokeidevegen	2 200			2 200		2 200
Nyborg/Flaktveit	4 000			4 000		4 000
Drotningvik/Alvøen	2 900			2 900		2 900
Totlandsvegen	10 000			10 000	21 500	31 500*
Eidsvågvegen	2 000			2 000		2 000
Rådal	500			500		500
Gangfelt Ørnahaugen	200			200		200
Rekkverk Bjørgevegen	1 000			1 000		1 000
Vegbelysning						
4 delstrekninger ***	2 000			2 000		2 000
Ulykkespunkt						
Rundkjøring Nordås	6 000			6 000		6 000
Trafikksikkerhetsplan						
Diverse mindre tiltak	1 000			1 000		
SUM Trafikksikring	40 000			40 000		
Økonomisk ramme 2013	40 000					

** Antatte totalkostnader er ført opp, men er noe usikre der det ikke er gjennomført anbud. Prosjekter med gjennomført anbud er merket med stjerne.

Trafikksikkerhetsinspeksjon – delstrekninger

Oppføringen gjelder finansiering av tiltak på fylkesveger etter at inspeksjon har avdekket avvik og feil i vegen. I 2013 vil det bli gjennomført tiltak blant annet (fv 580, fv 585 og fv 264) i Hardangervegen, Kalvedalsveien og Nye Sandviksvei. Tiltakene er i hovedsak utbedring / oppsetting av rekkverk, skilting, og oppgradering av gangfelt og fortau.

Fotgjengersikring

- Fv 172 Grimseidvegen/ Skagevegen:

Tiltakene er forankret i Trafikksikkerhetsplan for 2010-2013 og omfatter bygging av 200 meter fortau mellom Fana stadion og gamle Skeie skole. I tillegg innebærer dette etablering av nytt gangfelt og tre bussholdeplasser, deriblant snuplass ved Fana stadion. Tiltaket i Skagevegen omfatter etablering av fortau fra Grimseidvegen og videre frem til krysset ved Øvre Råtun. Videre vil det bli gjennomført avkjørselssanering og utbedring av avkjørsel ved Skagetjernvegen. Arbeidene startet opp i 2012 og videreføres i 2013.

- Fv 546 Krokeidevegen, Nyborg/Flaktveit, Drotningvik/ Alvøen:

Det er gjennomført detaljerte trafikksikkerhetsutredninger av disse områdene, særlig med tanke på tiltak for å sikre myke trafikanter. Det er avdekket behov for etablering av fartshumper, siktutbedring, nye gangfelt, skiltoppgradering, etablering av ny/ forbedring av eksisterende belysning, signalregulering av gangfelt (Nyborg/ Flaktveit), utbedring av fortau, tiltak for å sikre universell utforming etc. Tiltakene kom i gang i 2012 og slutføres i 2013.

- Fv 183 Totlandsvegen:

Byggestart av ny gang- og sykkelveg og opprusting av Totlandsvegen mellom Ulsmåg skole og kryss ved Bjøllebotn. Totalkostnad for prosjektet er anslått til ca 90-95 mill. kr. Prosjektet blir finansiert både

gjennom programområdet for gang- og sykkel og for trafikksikkerhet. Antatte totalkostnad for andel som skal finansieres med midler fra trafikksikkerhet er på 30 mill.kr. (se omtale under programområdet gang/sykkel for utfyllende kommentar).

- Fv 267 Eidsvågvegen:

Tiltaket er etablering av fartsdempende tiltak og oppgradering av gangfelt. Tiltaket samkjøres med og tar hensyn til kollektivtiltak på strekningen.

- Fv 546 Fanavegen/ Rådal:

Tiltaket er sikring av gangfelt med slake fartsdumper mellom de to rundkjøringene i Rådal.

- Sikring av fotgjengerfelt i Åsane bydel:

I Åsane er det gjennomført et forprosjekt for å bedre sikkerheten for fotgjengere. Den foreslåtte bevilgningen i 2013 er til sikring av fotgjengerfelt i tråd med anbefalingene i dette prosjektet.

- Gangfelt Ørnahaugen, Fyllingsdalen:

Gangfeltet ved krysset Ørnahaugen – fv 540 Folke Bernadottesvei er trafikkfarlig. Oppføringen i 2013 er til oppmerking av gangfelt, oppstramming av krysset og siktutbedring.

-Rekkverk fv 557 Bjørgevegen:

En strekning på ca. 500 m langs Bjørgevegen mangler rekkverk som sikring mellom gående og biltrafikken. Strekningen er daglig skoleveg for ca. 100 barn, i tillegg ligger en barnehage tett opp til Vegen er belastet med svært stor biltrafikk og vil også ha mye biltrafikk etter åpning av Ringveg vest.

Vegbelysning

Det er stort behov for oppgradering av eldre belysning langs flere fylkesveger i Bergen. En rekke armaturer er utdatert og byttes gradvis ut med nye. I 2013 er det foreslått å oppgradere fire delstrekninger:

-Fv 276 Gamesvegen:

Strekningen mellom Garnes og Indre Arna, ca 2,5 km, er skoleveg med delvis manglende tilbud for myke trafikanter, mange kryss og avkjørslers. I tillegg er det tre 3 gangfelt. Tiltaket er i henhold til tiltaksplan for trafikksikkerhet 2010-2013.

-Fv 277 Indre Arna vegen:

Mellom Espeland og Blommane, ca 3,5 km, er det behov for oppgradering av vegbelysningen. Strekningen er skoleveg med delvis manglende tilbud for myke trafikanter og fortau skifter side flere ganger. Videre er der mange kryss og avkjørslers samt seks gangfelt. Tiltaket er i henhold til tiltaksplan 2010-2013.

-Fv 280 Fyllingsvegen/ Øvre Fyllingsvegen, Damsgård-Helgeplassen:

Det er behov for oppgradering av vegbelysning på fv 280, mellom Damsgård og Løvestakskiftet, ca 1,5 km. Strekningen er skoleveg med delvis manglende tilbud for myke trafikanter, mange avkjørslers og ni gangfelt. Tiltaket er i henhold til tiltaksplan 2010-2013.

-Fv 286 Krohnegården,:

Mellom Løvestakskiftet og Helgeplassen, ca. 2 km, er det også behov for oppgradering av vegbelysning. I dag er det manglende tilbud for myke trafikanter og mange avkjørslers på strekningen som er skoleveg og mye brukt som tilkomst til turområder. Tiltaket er i henhold til tiltaksplan 2010-2013.

Ulykkespunkt

- Rundkjøring Nordås

Tiltaket innebærer etablering av ny rundkjøring i krysset ved Steinsvikvegen og Nordåsvegen. Dagens kryss er ulykkesutsatt med mange venstresvingulykker. Som følge av den nye rundkjøringen er det

videre behov for avkjørselsannering/omlegging og oppstramming av tilførselsveger. Dagens bro over Fritz C. Riebersvei opprettholdes som i dag.

Trafikksikkerhetsplan

-Diverse mindre tiltak

Diverse ikke spesifiserte tiltak.

Kollektivtiltak

Alle tall i 1000 kr

Prosjekt	Bevilgning	Fonds- midler	Belønning	Til disp i 2013	Rest- behov etter 2013	Antatt total- kostnad **
Opprusting holdeplasser	22 000	2 000		24 000		
Opprusting Bystasjonen	10 000			10 000		
Sentrumsterminalen		2 300		2 300		2 300
Åsamyrvegen –Venstresvingefelt i kryss ved Rollandslia	1 000			1 000		1 000
Kollektivsnuplass Øvre Kråkenes	4 300			4 300		7 000
Etablering av skur	1 000			1 000		1 000
Kollektivfelt fv 562 Askøyveien Olsviktunnelen –Storavatnet	3 000			3 000		
Kollektivfelt Fyllingsdalen, Fyllingsdalsveien, prosjektering	2 000			2 000		
Kollektivfelt Lagunen	5 000			5 000		
Diverse kollektivtiltak	1 400			1 400		
SUM Kollektiv	49 700		(30 000)	54 000		
Økonomisk ramme 2013	49 700					

** Antatte totalkostnader er ført opp, men er noe usikre der det ikke er gjennomført anbud. Prosjekter med gjennomført anbud er merket med stjerne.

Opprustning holdeplasser

Denne posten er generell opprusting og universell utforming av holdeplasser og endeholdeplasser langs stamlinjene. Oppgradering av holdeplasser i årene fremover vil inkludere nødvendig fysisk tilrettelegging for sanntidsinformasjon for de reisende. Innføring av sanntidsinformasjon i kollektivtrafikken i Hordaland er et prosjekt som er forankret i Hordaland fylkeskommune v/Skyss. Den delen som går på fysisk tilrettelegging på holdeplassene, blant annet fremføring av strøm, vil bli finansiert over Bergensprogrammet. Det vil bli en ytterligere satsing på opprusting av holdeplasser de kommende år.

Opprusting av Bystasjonen

Prosjektet innebærer ombygging av Bystasjonen. Hordaland Fylkeskommune er byggherre og Bergensprogrammet bidrar til finansieringen.

Sentrumsterminalen

Sentrumsterminalen omfatter holdeplassene Olav Kyrres gate, Christies gate, Allehelgensgate og Torget. Her skal det etableres bedre terminalforhold med universell utforming, estetisk opprusting og tilrettelegging for busser og reisende. Det er ført opp kr. 2,3 mill. til strakstiltak i disse gatene i 2013. Det vil i 2013 bli gjennomført et forprosjekt for å avklare omfang, funksjon og estetikk for sentrumsterminalen.

Åsamyrvegen – Venstresvingefelt i kryss ved Rollandslia

Tiltaket innebærer etablering av venstresvingefelt for å bedre fremkommeligheten for bussen på Åsamyrvegen i kryss mot Rollandslia.

Kollektivsnuplass Øvre Kråkenes

Ny rutestruktur fra Skyss, har gitt behov for snumuligheter for bussen på Øvre Kråkenes. Tiltaket er bygging av rundkjøring for at bussen kan snu ved endeholdeplass. Det vil også bli etablert reguleringsplasser og to busstopp. Tiltaket har oppstart i 2013, med forbehold om godkjent reguleringsplan før sommeren 2013.

Etablering av buskur

Mange holdeplasser er uten skur. Denne posten er til holdeplasser der det foreløpig ikke er aktuelt med oppgradering til universell utforming, men som har behov for buskur. Det blir satt av kr. 1 mill. til dette i 2013.

Kollektivfelt Fv 562 Askøyveien

På strekningen mellom Olsviktunnelen og kryss Storavatnet etableres kollektivfelt. Kollektivfeltet blir ca 700 m langt og bygges innenfor allerede eksisterende regulert vegareal.

Kollektivfelt Fyllingsdalen, Fyllingsdalsveien - prosjektering

Tiltaket er prosjektering av kollektivfelt i Fyllingsdalsveien, fra Allestadveien til Skarphaugen, kryss ved Kroatjønneveien. Forslag til reguleringsplan blir i høst sendt på offentlig høring og det forventes politisk behandling våren 2013. For å komme i posisjon til realisering i 2014 settes det av midler til prosjektering av traseen i plan- og byggeprogram for 2013.

Kollektivfelt Lagunen

Tiltaket er etablering av kollektivfelt mellom rundkjøring Rådal og rundkjøring Lagunen retning nord. Busstrafikken har i dag dårlig framkommelighet i området inn mot Lagunen terminal og Bybanens endestopp fra 2013. Tiltaket fanger opp all busstrafikk fra sør og inn mot terminalen, og er et sentralt bidrag til fullføring av arbeidet med sammenhengende kollektivprioritering mellom Birkelandsskiftet og nye Lagunen terminal. Det settes av 5 mill.kr til dette i 2013.

Diverse kollektivtiltak

Posten er til mindre ikke spesifiserte tiltak.

Store prosjekter

Prosjekt	Bevilgning	Bomp.	Belønning	Til disp i 2013	Rest-behov etter 2013
Bybanen I		33 000		33 000	
Bybanen II	30 000	270 000		300 000	50 000
Bybanen III		520 000	80 000	600 000	2 616 500
Ringveg vest I		2 200		2 200	0
Ringveg vest II	30 000	340 000		370 000	630 000
SUM	60 000	1 165 200	80 000	1 305 200	

Bybanen, byggetrinn I

I 2013 er det behov for 33 mill.kr. til bybanens første byggetrinn. Dette er 15 mill.kr. til gjenstående grunnerverv etc. og 18 mill. kr. er tilskudd til delfinansiering av undergang under Fjøsangerveien som følge av avtale etter fremføring av bybanen ved Zinken Hoppsgate.

Bybanen, byggetrinn II

Bevilgning og bompenger ført opp under 2. byggetrinn er til byggetrinnet Nesttun – Lagunen som ferdigstilles i 2013.

Bybanen, byggetrinn III

Belønningsmidler er til grunnerverv og prosjektering på etappe 3 mellom Rådal og Flesland. Parallelt med ferdigstilling av byggetrinn II vil det i 2013 arbeides med oppstart av byggetrinn III. Det forutsettes at St.prp. om utvidet Bergensprogram godkjennes i Stortinget høsten 2012.

Ringveg vest, byggetrinn I

Prosjektet ble åpnet for trafikk i september 2010. Når det gjelder kjøp av grunn har man kommet frem til en minnelig løsning med grunneierne. Utbetaling for grunnerverv er hovedsakelig gjennomført i 2012, men noe står igjen i 2013. Det er ført opp 2,2 mill. kr. som dekkes av mindreforbruk på bompenger fra tidligere år.

Ringvegvest, byggetrinn II

Arbeidet med andre byggetrinn er godt i gang og nesten 2/3 av tunnelene er ferdig utsprengt (per oktober 2012). Arbeidet går sakte framover da det er tidkrevende å tette vannlekkasjer inn i tunnelen med injisering av sement. I 2013 vil arbeidet i tunnelene fortsette og elektroarbeidet vil starte opp. Foreløpig er det lagt opp til en aktivitet som tilsvarer et forbruk på 370 mill.kr. i 2013.

Planprogram 2013

Planprogrammet for 2013 har til disposisjon 33 mill. kroner.

Forslag til fordeling av planmidler på de ulike programområdene framgår av etterfølgende tabell:

Programområder	Til disposisjon i 2013
Gang- og sykkeltiltak	4 400
Trafikksikkerhetstiltak	1 550
Kollektivtiltak	13 100
Sentrumstiltak/miljøtiltak	2 150
Administrasjon/informasjon	11 800
SUM planmidler	33 000
Økonomisk ramme 2013	33 000

Alle tall i 1000-kroner

I det videre nevnes noen av de viktigste planoppgavene i 2013 under de ulike programområdene.

Som informasjon kan det også nevnes at det også vil bli arbeidet med reguleringsplan for sykkelløsninger i Carl Konowsgate, Garnesvegen, samt forbedrede sykkelløsninger både nordover langs E39 og sydover fra Fjøsanger via Nesttun til Rådal langs dagens sykkelvegtrase'. Dette er riksvegprosjekter som ikke belaster økonomien i Bergensprogrammet.

Gang- og sykkeltiltak

Under programområdet gang- og sykkelvegtiltak er en i slutfasen når det gjelder reguleringsplan for Hjellevadvegen på strekningen Blomsterdalen til Hjellevad fergekai og reguleringsplan for sykkelveg på strekningen Minde Alle' til Fabrikkveg. Ellers vil det pågå arbeid med reguleringsplan for strekningene Kanalveien-Krohnstad, Håkonshellaveien på strekningen fra krysset ved Bjørøyvegen til krysset med Alvøyveien, for Bjørgeveien og for Eidsvågvegen på strekningen fra krysset ved Eidsvågskogen til krysset ved Ervikveien. Videre vil det også bli arbeidet med reguleringsplan på Stortveitvegen mellom krysset ved Hagerupsvei til Minde Alle'.

I tillegg vil det bli arbeidet med utredninger/planavklaringer i Bergen sentrum og videreføring av sykkelveg fra Minde Alle' til Bergen sentrum.

Trafikksikkerhetstiltak

Under programområdet trafikksikkerhet, vil det pågå arbeid med reguleringsplan for etablering av rundkjøring i krysset mellom Krokeidevegen og Fanavegen, med undergang under Fanavegen – bla. som følge av innbyggerinitiativ i området. I tillegg vil det arbeides med større utredninger relatert til trafikksikkerhet av blant annet områdene i Olsvik/Kjøkkelvik, Søråshøgda og Mjølkeråen/Salhus/Hordvik.

Kollektivtiltak

Under programområdet kollektivtiltak er den største planoppgaven i 2013, arbeidet med reguleringsplan for videreføring av bybanen fra Bergen sentrum til Åsane.

Av andre kollektivprosjekter som skal planlegges i 2013 kan det nevnes reguleringsplan for kollektivfelt i Folke Bernadottesvei og planbehandling av reguleringsplan for kollektivfelt i Fyllingsdalsveien på strekningen fra kryss ved Allestadveien til kryss ved Kroatjønneveien. I tillegg kan reguleringsplan for vendepunkt for kollektivtrafikken på Øvre Kråkenes og bussknutepunkt på Sletten nevnes som pågående planprosjekt i 2013. Det vil også settes av midler til fremkommelighetsmålinger i kollektivtrafikken. Dette vil ligge til grunn for arbeidet med rullering av tiltaksplan for kollektivtrafikken sin infrastruktur.

Sentrumstiltak/ miljøtiltak

Under programområdet sentrumstiltak/ miljøtiltak vil det i 2013 planlegges videre for å fremme helhetlige prinsipløsninger for gående, syklende, kollektivtrafikk og øvrig gatebruk i sentrum, der en ser ulike behov i sammenheng.

Administrasjon/informasjon

I tillegg til diverse møter/samlinger, skal denne posten dekke 12 ekstra stillinger for å øke kapasiteten i etatene. Disse er fordelt slik: 7 i Bergen kommune, 4 ved Statens vegvesen og 1 i Hordaland fylkeskommune.

I tillegg skal posten dekke det generelle informasjonsarbeidet i Bergensprogrammet, deriblant oppdatering av ny nettside.